pravdivá a podstatná, a vedomosť, že preto z činu môže nastať pre niekoho právna ujma, a aby sa prez toto vedomie k činu rozhodol, nevyžaduje sa však i priamy úmysel spôsobiť niekomu právnu ujmu.

Zo zistených skutočností odvolací súd správne dovodil, že obžalovaný bol si vedomý toho, že dotyčné skutočnosti, zapísané do exekučných zápisníc, sú nepravdivé a podstatné, a že si bol aj vedomý toho, že zo zapísania týchto nepravdivých skutočností môže vzísť niekomu právna ujma.

P o z n. r e d.: V ďalšej časti dôvodov svojho rozhodnutia, týkajúcej sa obdobných zločinov, spáchaných spoluobžalovaným C., uviedol najvyšší súd:

Nemýlil sa odvolací súd, keď v prípade bodu V/4 obžaloby kvalifikoval trestné činy obžalovaného ako pätnásobný zločin. Keď by obžalovaný v týchto prípadoch aj konal na základe jednotného úmyslu a rozhodovania, preca uskutočnenie tohoto jednotného úmyslu a rozhodovania sa prejavilo vo výsledku vo falšovaní rôznych zápisníc, vzťahujúcich sa v každom prípade na samostatne prevedené a rôzne exekučné výkony, takže — hoci išlo aj v každom z týchto prípadov o podobné porušenie právneho statku —, trestné činy nemožno považovať za pokračovaciu činnosť, ale tvoria materiálny súbeh v smysle § 96 tr. z.

Čís. 6162.

Poměr a rozdíl skutkových podstat § 391 tr. zák. a § 71 tr. zák. přest.

Právní újma s hlediska §§ 391, 405 tr. zák., užil-li pachatel před úřadem nepravého vysvědčení živnostenského společenstva k dosažení dispense od průkazu způsobilosti k provozování živnosti, postihuje jednak stát v jeho právu na rozhodování podle pravých a správných okolností, jednak živnostenské korporace, které mají právní zájem na tom, aby se jejich členy stali jen kvalifikovaní jednotlivci.

(Rozh. ze dne 21. března 1938, Zm IV 52/38.)

N e j v y š š í s o u d, přezkoumav trestní věc proti A. a spol., obžalovaným pro zločin podle §§ 405 a 391 tr. z,, vyhověl zmateční stížnosti veřejného žalobce, uplatněné z důvodu zmatečnosti podle § 385, č. 1 b) tr. ř., rozsudek odvolacího soudu z tohoto důvodu zmatečnosti zrušil co do obžalovaného A. ve výroku o kvalifikaci trestného činu a kvalifikoval tento čin jako zločin podle §§ 405, 391 tr. z., tedy že obžalovaný A. užil nepravé veřejné listiny, jiným zhotovené, znaje tuto její vlastnost.

Z d ů v o d ů:

Proti rozsudku odvolacího soudu uplatnil veřejný žalobce zmateční stížnost z důvodu zmatečnosti podle § 385, č. 1 b) tr. ř.

Odvolací soud jednak převzetím skutkových zjištění prvého soudu, jednak samostatným zjištěním některých skutků uznal pravdivým, že obžalovaný A. podal v srpnu 1936 zemskému úřadu žádost o dispens od průkazu způsobilosti pro truhlářskou živnost ve smyslu § 18 zák. č. 259/1924 Sb. z. a n., že tuto žádost doložil vysvědčením k-ského všeobecného živnostenského spolku, opatřeným datem 1. května 1928 a potvrzujícím, že obžalovaný byl v době od 10. října 1919 do 1. dubna 1923 zaměstnán jako stolařský učeň a pomocník u J. v K. (v Maďarsku), že vysvědčení to mu zhotovil F. v roce 1928 za úplatek 800 Kč, dále že se obžalovaný nikdy neučil stolařství, tedy ani v K. ne. Konečně zjistil odvolací soud, že obžalovaný v žádosti za dispens podotkl také, že připojený výučný list neodpovídá předpisům, že tedy obžalovaný nemá potřebných dokladů o způsobilosti vykonávati samostatně stolařství a že žádá za prominutí těchto dokladů.

Odchylně od soudu první stolice, který v činu shledává zločin užití nepravých veřejných listin podle §§ 405, 391 tr. z., kvalifikoval odvolací soud čin ten jen za přestupek padělání výkazních papírů podle § 71 přest. tr. zák., vycházeje při tom z úvahy, že obžalovaný sice jednal v úmyslu oklamat veřejný úřad, ale za účelem dosažení zaměstnání, pokud se týče výživy, a že z činu nemohla nikomu, ani státu, vzejíti právní újma.

Tento právní názor odvolacího soudu označuje zmateční stížnost veřejného žalobce právem jako mylný.

Listiny uvedené v § 71 přest. zák. jsou převážně veřejnými listinami a padělání jich, spojené s právní újmou pro někoho nebo s možností právní újmy, je trestné podle § 391 tr. z., pokud se týče podle §§ 405, 391 tr. z., jestliže nespadá pod výjimky uvedené v § 71 přest. tr. zák.

Srovnají-li se předpisy § 391 tr. z. a § 71 přest. tr. zák., vysvitne z nich, že se skutkové podstaty trestných činů v nich uvedených od sebe liší nejen tím, že u přestupku podle § 71 přest. tr. zák. musí pachatel jednati za účelem dosažení zaměstnání, výživy či podpory, což se nevyžaduje u zločinu podle § 391 tr. zák. (ač i tu může býti tato okolnost) a že u zločinu podle § 391 tr. z. (resp. §§ 405, 391 tr. z.) musí bezpodmínečně nastati i právní újma pro někoho anebo aspoň možnost její, což zase není nutné u přestupku podle § 71 přest. tr. zák. (ač ovšem zpravidla také nastane), nýbrž že se liší od sebe hlavně tím, že při přestupku padělání výkazních papírů musí jíti o listiny taxativně v § 71 přest. tr. zák. vypočtené a že r o z s a h a d ů l e ž i t o s t právní újmy, která padělaním listiny vznikne nebo může vzniknouti, nesmí podle zřejmého ducha zákona býti u přestupku podle § 71 přest. tr. zák. většího rozsahu (č. 5743 Sb. n. s.).

Podle zjištění odvolacího soudu, nahoře uvedených, užil obžalovaný padělaného vysvědčení o učňovské a pomocnické době za tím účelem, aby oklamáním úřadu dosáhl jednak dispense od výkazu způsobilosti

pro živnost stolařskou, jednak vydání jiné veřejné listiny, opravňující ho ne k nastoupení služby u někoho, ale k samostatnému provozování živnosti.

V souzeném případě z užití padělané listiny mohla vzniknouti právní újma, t. j. škoda na právech, na něž se právě vztahuje padělaná listina. Tato právní újma postihuje jednak stát v jeho právu na rozhodování podle pravých a správných okolností, takže stát má právní zájem na tom, aby státní úřady nebyly při svém rozhodování mýleny nepravými a nesprávnými údaji, jednak tato právní újma postihuje příslušné živnostenské korporace, které mají právní zájem na tom, aby se jejich členy stali jen kvalifikovaní jednotlivci.

Z uvedeného plyne, že tato právní újma přesahuje rámec, který měl na mysli zákonodárce při stanovení výjimečných případů padělání veřejných listin, uvedených v § 71 přest. tr. zák. Nespadá proto jednání obžalovaného pod výjimky uvedené v § 71 přest. tr. zák.

Ani okolnost, zjištěná odvolacím soudem a též nahoře uvedená, že totiž obžalovaný ve své žádosti za dispens poznamenal, že jím připojený výučný list neodpovídá předpisům a že nemá potřebných dokladů pro získání průkazu způsobilosti, nevylučuje možnost právní újmy, ježto obžalovaný v žádosti nepřiznal, že připojené vysvědčení je padělané a že obsah jeho je nepravdivý. Zřejmě tedy jeho připojení sledovalo účel, aby úřad nabyl přesvědčení, že obžalovaný má aspoň tři a půl roku řádné praxe stolařské u mistra, a aby se proto odhodlal k poskynutí žádané dispense.

Není též pochybnosti, že jde o listinu veřejnou ve smyslu § 391 tr. zák., třebas cizozemskou. Jak vyslovil nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 19. února 1932, č. j. Zm IV 706/31, vyneseném v souvislé trestní věci proti F., byly v době před rokem 1929 podle sdělení maďarské vlády maďarské průmyslové korporace ve smyslu předpisů v Maďarsku platných oprávněny vydávati a razítkem opatřovati výučné listy, jakož i potvrzovati dobu učební. Tím jsou dostatečně osvědčeny náležitosti veřejné listiny, jež byla vydána mimo území účinnosti civilního soudního řádu, platného na Slovensku a Podkarpatské Rusi, jak je tento ve třetím odstavci § 315 vyžaduje, aby šlo totiž o listinu, vystavenou buďto vrchností v rámci její úřední působnosti, anebo osobou hodnověrnou v oboru její působnosti, která se podle práva platného v místě vystavení pokládá za veřejnou listinu s plnou mocí dokazovací.

Když tedy při tom bylo zjištěno, že listina byla padělaná, že to obžalovaný věděl a přes to jí užil, a když — jak nahoře bylo dovozeno — mohla z jejího užití vzniknouti újma rozsahu značného, je v jednání obžalovaného skutková podstata zločinu podle §§ 405, 391 tr. z. Mýlil se proto odvolací soud, když zrušil co do kvalifikace zjištěného činu obžalovaného rozsudek soudu první stolice a čin ten podřadil jen ustanovení § 71 přest. tr. zák., a zavinil tím zmatek uvedený v § 385, čís. 1 b) tr. ř. Nejvyšší soud proto vyhověl odůvodněné zmateční stíž-

nosti veřejného žalobce, odvolací rozsudek zrušil ve výroku o kvalifikaci činu obžalovaného A. a čin ten kvalifikoval za zločin užití nepravých veřejných listin podle §§ 405, 391 tr. z.

Čís. 6163.

V smysle zásad § 387, odst. 1, § 395 tr. p. a § 31, odst. 2 por. nov. strana má právo napadnúť rozsudok odvolacieho súdu zmätočnou sťažnosťou len v tých bodoch, v ktorých napadla rozsudok súdu prvej stolice, alebo v ktorých bol tento rozsudok zmenený v jej neprospech na základe odvolania odporcu.

(Rozh. zo dňa 21. marca 1938, Zm IV 105/38.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A., obžalovanej zo zločinu násilia proti orgánu vrchnosti, zmätočnú sťažnosť obžalovanej, uplatnenú z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) a 1 b) tr. p. odmietol; v ďalšom obsahu vybavil zmätočnú sťažnosť vecne.

Z d ô v o d o v:

Proti rozsudku odvolacieho súdu uplatnila obžalovaná zmätočnú sťažnosť z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a), 1 b), 2 tr. p.

Rozsudok súdu prvej stolice bol napadnutý verejným žalobcom pre nízku výmeru trestu a obžalovanou čo do výšky trestu a pre nepovolenie podmienečného odkladu výkonu trestu, kým výrok rozsudku súdu prvej stolice o vine a kvalifikácii vôbec napadnutý nebol.

Odvolací súd výrok prvostupňového rozsudku o vine a kvalifikácii nechal netknutým.

V smysle zásad stanovených v § 387, odst. 1 a § 395 tr. p. a § 31, odst. 2 por. nov. obžalovaný má právo napadnúť rozsudok odvolacieho súdu len v tých bodoch, v ktorých bol ním napadnutý rozsudok súdu prvej stolice, alebo v ktorých bol rozsudok súdu prvej stolice zmenený v jeho neprospech na základe odvolania verejného žalobcu.

Ponevač obžalovaná výrok rozsudku súdu prvej stolice o vine a kvalifikácii nenapadla a tento výrok odvolacím súdom nebol zmenený v jej neprospech, nemôže obžalovaná napádať rozsudok odvolacieho súdu v týchto smeroch.

Je preto zmätočná sťažnosť obžalovanej, uplatnená na základe § 385, čís. 1 a), 1 b) tr. p., zákonom vylúčená a bola podľa § 434, odst. 3 tr. p. odmietnutá. — — —

Čís. 6164.

Pachatelem zločinu podle § 205 a) tr. zák. může býti jen ten, o kom je zjištěno, že měl v době závadného jednání věřitele, jejichž uspokojení tím bylo zmařeno nebo ztenčeno.